Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 169 (669) ♦ Середа, 8 вересня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

НЕ ПІДПИСАЛИ, НЕ ПРОДАЛИ. БУДЕМО ДУМАТИ

На проведеній 6 вересня для українських і зарубіжних журналістів прес-конференції Президент України Л.Кравчук заявив, що в документах, підписаних ним та Президентом Росії Б.Єльциним, не говориться про те, що сторони остаточно домовилися про продаж Російській Федерації української частини Чорноморського флоту. Йшлося лише про те, що цю пропозицію російської сторони вивчать відповідні державні комісії обох країн. Л.Кравчук однозначно заявив також, що якщо навіть він ...йме рішення про продаж кораблів, то чинності воно набере ...ише після ратифікації Верховною Радою.

(Закінчення на 2-й стор.)

Продиктовано в номер

Костянтин Морозов у Севастополі

6 вересня у Севастополі побував міністр оборони України генерал-полковник Костянтин Морозов. Він зустрівся з особовим складом ВМС України, відповів на численні запитання моряків. З розумінням поставився міністр до турбот військовослужбовців Українського флоту, а також тих моряків ЧФ, які склали присягу на вірність народові України. К.Морозов відвідав корабель ВМС України «Гетьман Сагайдачний», який першим підняв Державний прапор нашої держави. Військовий міністр України запевнив адміралів, офіцерів, мічманів, прапорщиків та матросів Військово-Морських Сил України, що наша держава матиме свій флот, і висловив тверде переконання в тому, що моряки надійно захищатимуть морські рубежі незалежної України.

Шовіністичний шабаш і його наслідки

Прокуратура Криму порушила кримінальну справу,але до недолугих екстремістів, певно, ніколи не дійде, що ображаючи Україну вони ганьблять в першу чергу Росію.

(Закінчення на 4-й стор.)

Із гімназії — в Європу

У Дрогобичі, на Львівщині, зведено перше в Україні приміщення для гімназії, де почали навчання 230 гімназистів з цього міста, а також з Борислава, Трускавця, навколишніх сіл. Тут працюють 46 кращих педагогів, що були зараховані на посади в результаті конкурсу і на контрактних засадах. До послуг гімназистів — 33 класи, 26 кабінетів, комп'ютерний клас, кольорові телевізори. Мер Дрогобича Мирослав Глубіш, котрий доклав чимало зусиль для втілення цього задуму в життя, вважає, що, створюючи гімназії, Україна виховуватиме власну еліту, яка поведе націю уперед. Саме так було в Галичині до 1939 року: вихованці українських гімназій ставали цвітом інтелігенції.

Перші наші сірники...

Певно, багато хто з нас уже мав «проблеми», коли вдома раптом не стало сірників. А якщо їх власного виробництва катма в усій державі? То можна зрозуміти Дніпропетровське мале підприємство «Градієнт», котре, не приховуючи радості, повідомило, що розпочало випуск перших українських сірників.

Британський меморіал у Севастополі

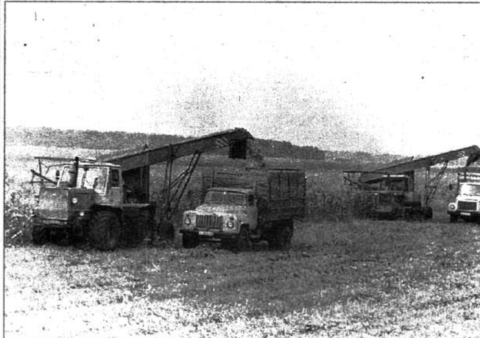
Воєнний меморіал, присвячений британцям, які загинули під час Кримської війни 1853-56 років, відкрито учора у Севастополі. В урочистій церемонії відкриття узяв участь посол Великобританії в Україні Саймон Хіменс. Він зустрівся також з представниками севастопольської міської адміністрації та з моряками Чорноморського флоту.

Вагомий внесок у створення цього меморіалу зробив спеціальний британський фонд, започаткований три роки тому на заклик газети «Таймс».

СЕЛО НЕ СТРАЙКУВАТИМЕ: РОБОТИ БАГАТО

Як уже повідомлялося, миколаївські залізничники продовжують страйк. А що відбувається на селі? Фотокореспондент Укрінформу Олександр Кремко надіслав до редакції репортаж з радгоспу «Ковалівський» Миколаївського району Миколаївської області. Ці знімки ми попросили прокоментувати голову держадміністрації району Валентина Чайку.

— Те, що знято в «Ковалівському», цілком відображає сьогоденні турботи селян. У всіх господарствах району зараз закладають зерно на зберігання, посилено готують до зимівлі громадське тваринництво. закінчують силосування й оранку під засів озимини, збирають овочі, виноград, соняшник.

Звичайно, головним для нас був продаж зерна державі. Зазначу: за всю історію району ми цього року отримали найвищий врожай — по 36 центнерів з гектара. А в радгоспах «Степовий», імені Тельмана, «Ковалівський», де хліб вирощували на поливних землях, зібрали до 50 центнерів з гектара. На богарі врожайність була дещо нижча, але хлібороби радгоспів «Зеленоярський», «Урожайний», птахофабрики зібрали зерна вдвічі більше, ніж торік.

(Закінчення на 3-й стор.)

Абзац з листа

Колективне сільське підприємство — колгосп — є і ще довго буде основним годувальником громадян України. Тому всі політики мусять зрозуміти, що сила держави не тільки в армії, металі, вугіллі, нафті, а й в хлібові. Досить вже обманювати хлібороба, та й самих себе, і за звичкою тільки обіцяти. Настав час допомогти сільському господарству підвестися з колін і твердо стати на власні ноги.

Володимир Головатий, ветеран праці.

Смолине Маловисківського району Кіровоградської області.

З конкретною програмою

Учора Президент України Л. Кравчук прийняв міністра транспорту, громадських робіт і водопостачання Королівства Нідерландів Х. Май-Вегген, яка перебуває у Києві з візитом. Під час зустрічі сторони обговорили низку питань україно-нідерландського економічного співробітництва.

Того ж дня міністр транспорту України О. Климпуш і Х. Май-Вегген підписали спільну угоду в галузі автомобільних та повітряних сполучень. Пані Май- Вегген, зокрема, сказала, що Україна й Нідерланди мають непогані можливості й щодо судноплавного сполучення, оскільки на водній артерії Рейн—Майн—Дунай з одного боку розташований Роттердам, а з іншого — Усть-Дунайськ. Це, мабуть, дало підставу міністру транспорту Нідерландів твердити, що в її відомстві розглядають Україну як вікно до Східної Європи і далі на Схід.

НЕ ПІДПИСАЛИ, НЕ ПРОДАЛИ. БУДЕМО ДУМАТИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Серед запитань Президентові був і різкий випад кореспондента Рух-пресу, який назвав главу держави зрадником України і запитав, коли той піде у відставку. Л. Кравчук заявив, що всілякі спекуляції і розмови, що він зрадив Україну, продавши флот, не відповідають дійсності. В Массандрі питання про продаж флоту лише намітилося, але не розглядалося як остаточне рішення.

Президент також повідомив, що кримська зустріч з Б. Єльциним була жорстка. Президент Росії заявив на саміті, що Україна має якнайшвидше виплатити заборгованість за енергоносії. В противному разі Росія буде змушена зовсім припинити поставки нафти і газу. Сьогодні борг України за енергоносії, за підрахунками Росії, становить понад два мільярди доларів.

На прес-конференції Л. Кравчук також розмірковував: чи може сьогодні Україна утримувати половину кораблів Чорноморського флоту? Запитання це було риторичне. За умов жорстокої економічної кризи ні флоту, ні такої величезної армії наш народ не прогодує. Необхідно ще раз продумати, який флот і скільки кораблів потрібно Україні. Наявний Чорноморський флот нині не може виконувати стратегічних завдань, він явно застарів. Необхідно будувати нові, сучасні кораблі.

У міркуваннях Президента, одначе, були й алогізми. Л. Кравчук говорив, що продаж Росії кораблів ЧФ не означатиме передачу їй берегової інфраструктури. Але як це виглядатиме на практиці? Адже очевидно, що база автоматично належатиме тому, хто володітиме флотом. А далі? Пам'ятаймо вислів адмірала Нахімова: «Хто володіє Севастополем, той володіє Кримом».

Торкнувся на прес-конференції Л. Кравчук і проблеми ядерної зброї. На переговорах у Криму було попередньо домовлено, що боєголовки стратегічних ядерних ракет, розміщених в Україні, буде вивезено до Росії. Вона за це компенсує нам вартість незбагаченого урану поставками збагаченого для українських атомних електростанцій. Однак до ратифікації Верховною Радою Договору СТАРТ-1 боєголовок не чіпатимуть. У Массандрі було також підписано міждержавні угоди про порядок здійснення гарантійного і авторського нагляду за експлуатацією стратегічних ядерних комплексів та утилізації ядерних боєзарядів.

Щодо укладення економічного союзу в рамках СНД, то Президент підкреслив, що для України такий союз життєво необхідний. Але союз мусить працювати на зміцнення української держави, а не на її розмивання.

Рефреном лунало на прес-конференції: чи подав у відставку Кучма? Президент відповів, що питання про відставку поки що не ставилося. Його стосунки з Прем'єром, сказав Л. Кравчук, ділові й конструктивні.

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

ЗАВЕРШЕННЯ ОФІЦІЙНОГО ВІЗИТУ

Учора Голова Верховної Ради України Іван Плющ прийняв віце-прем'єра Державної Ради, міністра закордонних справ Китайської Народної Республіки Цянь Цічення, який перебував у нашій державі з офіційним візитом. Під час бесіди глава українського парламенту наголосив, що зовнішня політика Китаю є важливим чинником, який впливає на ситуацію у всьому світі. І. Плющ також побажав успіхів у роботі посольства КНР у Києві, в офіційній церемонії відкриття якого взяв участь китайський міністр.

У свою чергу, Цянь Цічень розповів про сьогоднішні зміни у житті китайського суспільства, поцікавився ходом економічних реформ в Україні, проблемами державотворчого процесу.

Того ж дня відбулися ділові зустрічі Цянь Цічення з першим віце-прем'єр-міністром України Ю. Звягільським та міністром закордонних справ А. Зленком. За результатами свого перебування в нашій державі китайський гість дав прес-конференцію.

Сьогодні делегація Китайської Народної Республіки на чолі з віце-прем'єром Державної Ради, міністром закордонних справ КНР Цянь Ціченем відбула на батьківщину.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

7 вересня відбулося засідання **Комісії з питань економічної реформи і управління народним господарством**, на якому було продовжено аналіз проекту програми діяльності уряду України на вересень — грудень 1993 року та на 1994 рік. Присвятивши цьому переважну частину робочого часу, народні депутати працювали також над законопроектом про прибірний нагляд та іншими правовими актами.

Члени **Комісії з питань агропромислового комплексу**, що теж розглядали проект програми, вважають, що сільськогосподарське виробництво в ній має бути на першому місці, як це є в усіх цивілізованих країнах. Враховуючи, що за умов обвальної інфляції сільське господарство без цільових кредитів не виживе, депутати висловилися проти відмови від політики їх галузевого розподілу. Ряд принципових пропозицій внесено і до розділу програми щодо приватизації. Зокрема, депутати виступили проти закріплення права іноземних громадян на придбання будь-яким методом у приватну власність земельних ділянок.

Над проектом програми діяльності уряду з виведення економіки України з кризового стану працює і **Комісія Верховної Ради з питань будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства.**

Комісія у закордонних справах завершила роботу над проектом закону про міжнародні договори. Його було прийнято у першому читанні. Депутати врахували зауваження і пропозиції, як висловлені на сесії, так і ті, що надійшли з Кабінету міністрів, Львівського, Харківського університетів, Київського інституту міжнародних відносин, інших державних установ. Проект буде подано восьмій сесії Верховної Ради на друге читання.

Текст проекту Договору про створення економічного союзу (співтовариства) і пакет супроводжувальних документів до нього аналізує **Комісія з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин.** На восьму сесію Верховної Ради Комісія разом з Кабінетом міністрів готує закони про в'їзд і виїзд з України, про статус іноземних громадян, про біженців, про імміграцію.

Йде робота і в інших комісіях.

Прес-центр Верховної Ради України.

«УСІМА ДОСТУПНИМИ МЕТОДАМИ, ВКЛЮЧАЮЧИ ЗБРОЙНИЙ»

До редакції «Голосу України» продовжують надходити заяви та відгуки партій, рухів, організацій з приводу переговорів у Криму.

Логічним наслідком дворушницької, політики Л. Кучми назвала результати переговорів рада **Української республіканської партії.** «Постійне нагнітання панічних настроїв, руйнація незалежної від московського уряду системи забезпечення України енергоресурсами через комерційні структури, — говориться в документі, — спроби відновлення командно-адміністративної системи управління, нарешті ультимативна заява щодо необхідності підписання договору про економічний союз — далеко не повний перелік свідомих злочинних дій, які привели до штучно створеної заборгованості перед Росією і остаточно послабили позиції України».

Рада партії заявляє, що будь-які домовленості з Росією можуть бути лише за умов: Росія повинна компенсувати Україні не тільки половину Чорноморського флоту, а й 16,37 відсотка вартості усіх флотів колишнього СРСР. Крім того, російський флот не пізніше кінця 1994 року має бути виведено з територіальних вод України. Розв'язуючи питання взаємозаборгованості, слід врахувати заборгованість Росії Українській державі за активи колишнього СРСР, за українську частку золотого запасу й алмазного фонду, закордонного майна, за вклад України у розвиток нафтодобувних комплексів Сибіру тощо.

Рада партії заявляє; якщо української державність і територія будуть поставлені під загрозу, Українська республіканська партія використає своє конституційне право закликати громадян України до захисту територіальної цілісності і національної безпеки своєї держави усіма доступними методами, включаючи збройний.

«Домовленість про продаж половини Чорноморського флоту, що мала б належати Україні, Російській Федерації з наданням в оренду берегової інфраструктури для обслуговування флоту спрямована проти національних інтересів України, створює реальну загрозу державі», — говориться в заяві Народного руху України. В такий спосіб, зазначається в документі, Україна розраховується за недолугу діяльність своєї влади. «Ні — торгівлі Українською державою! Україна потребує влади, здатної охоронити її національні інтереси, дати лад у нашій державі», — такими словами закінчується заява НРУ.

Українська частка Чорноморського флоту не може бути предметом торгу, заявила **Українська студентська спілка.** «Її втрата, — говориться в документі, — означає фактичну втрату Севастополя, який за обставин, що складаються, перетвориться на постійну й довічну базу єдиного російського флоту в Україні». Спілка закликає всі патріотичні сили держави не допустити ратифікації антиукраїнських рішень.

Негайного припинення будь-яких торгів навколо Чорноморського флоту вимагає Конгрес українських націоналістів. Заява Конгресу стверджує необхідність докорінної зміни всіх владних структур шляхом скликання Національних Конституційних зборів.

«Поставити нас, народ України, на коліна нікому не вдасться», — говориться в заяві регіональних організацій «Просвіти», Союзу українок, куреня Запорозького козацтва, Спілки офіцерів ВМС України та інших громадсько-політичних організацій Севастополя. Вони виступили проти «намірів створення плацдармів іноземних держав на українській землі».

«ПРИГОЛОМШУЮЧІ РЕЗУЛЬТАТИ»

В інтерв'ю Грузинському радіо **глава парламенту Грузії Е. Шеварднадзе** заявив: Україна пішла на великий компроміс, який може видатися не виправданим. Це був важкий крок. Але я знаю Кравчука і не думаю, щоб це свідчило про свавільний, непродуманий крок з його боку і здачу позицій.

«Монд» (Франція): При всіх обставинах Україна змушена погоджуватися на те, від чого вона відмовлялася два роки — на офіційний союз, який замінить покійний СРСР і де пануюче становище займатиме Росія.

«Санкей сінбун» (Японія): Повна передача Чорноморського флоту Росії призведе до того, що будуть перекреслені плани Києва, який намагається створити власні військово-морські сили.

«Кур'єрул націонал» (Румунія): Спостерігачі були здивовані приголомшуючими результатами зустрічі президентів України і Росії в Криму. Угоди таких масштабів і з такими політичними наслідками без сумніву є безпрецедентними в дипломатичних анналах.

«Хангук ільбо» (Республіка Корея): За умов економічних реформ, рішення Леоніда Кравчука, який надав перевагу реальній вигоді, а не почуттю самолюбства, має знайти розуміння в українському парламенті. Напевне тепер Росія матиме значний вплив на Україну і тим самим відіграватиме керівну роль правонаступниці колишнього СРСР.

«Санді таймс» (Великобританія): Президент Л. Кравчук, укладаючи угоди в Криму, твердо вирішив для себе, що подолання економічних проблем важливіше за національну гордість. З населенням більш як 50 мільйонів чоловік, міцною індустріальною базою, багатим сільським господарством, Україна має більший потенціал відродження, ніж будь-яка інша колишня радянська республіка. Та, попри це, країна перебуває в безладі, а інфляція підійшла до позначки 50 відсотків.

НА УКРАЇНСЬКІЙ МІЖБАНКІВСЬКІЙ ВАЛЮТНІЙ БІРЖІ

Згідно встановленого порядку, на Українській Міжбанківській Валютній Біржі щопонеділка проводяться торги з білоруськими рублями, щовівторка — німецькими марками, щосереди — російськими рублями і щочетверга — доларами США. На сьогодні, в торгах з іноземною валютою беруть участь 45 українських банків, що мають відповідні ліцензії Національного банку України.

7 вересня 1993 року відбулись чергові торги з німецькою маркою. Було запропоновано 751 тисячу німецьких марок, попит склав 1 мільйон 148 тисяч німецьких марок. Всього продано 766 тисяч марок по курсу 10450 карбованців за 1 німецьку марку, що на 0,1 відсотка більше попереднього курсу. Таким чином, на УМВБ спостерігається тимчасова стабілізація українського карбованця.

Згідно з рішенням Біржового комітету від 3.09.93 року запроваджено постійний нагляд за проведенням торгів з боку членів Біржового комітету. Затверджено графік чергування членів Біржового комітету. Зокрема, на щойно проведених торгах з німецькою маркою членами Біржового комітету було серйозно проаналізовано та вжито відповідних заходів стосовно контракту одного із найбільш вагомих покупців валюти, що міг суттєво вплинути на біржовий курс.

Прес-служба УМВБ.

ТЕЛЕВІЗОРИ ЗВІЛЬНЕНО ВІД АКЦИЗУ

Кабінет міністрів постановив виключити з переліку товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 26 грудня 1992 р. № 741, телевізори кольорові та телевізори чорно-білого зображення.

Прес-служба Кабінету міністрів України — Укрінформ.

СЕЛО НЕ СТРАЙКУВАТИМЕ: РОБОТИ БАГАТО

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

При плані 38 тисяч тонн ми вже продали державі понад 40 тонн хліба. На районному святі врожаю ми не тільки віддали належне героям жнив, а й розібрали помилки. Нам потрібно й надалі займатися інтенсифікацією землеробства, оновлювати комбайновий парк, допомагати фермерам стати на ноги. Адже фермери району цього року вже продали 2000 тонн зерна.

Зараз у господарствах завершують силосування. По району вже закладено 100 тисяч тонн силосу. Це — дворічний запас. Найкращих механізаторів у нас заохочують навіть за цих ...жких часів. **На одному із знімків ...емка** — водій Володимир Дем'янцев, котрий перевіз понад 1000 тонн зеленої маси і отримав у нагороду кольоровий телевізор.

Хочу висловити подяку всім, хто у жнивну пору допомагає селянам. Це — робітники Ольшанського цементного заводу, харчової фабрики, транспортних підприємств. А в саду «Ковалівського» збирають врожай дівчата з Коломиї **(на знімку — Марія Михасюк та Надія Онуськів).**

Нині, коли ми відійшли від командування селом, на головну роль виходить керівник. Якщо вміє він господарювати, радгосп, село — триматимуться на плаву. «Ковалівському» на такого керівника поталанило: Віктор Васильович Будикін — справжній господар. І таких керівників у нас багато: Михайло Доленко, Володимир ...огорєлов, Євген Овсієвський, Володимир Сурженко, Леонід Протасов...

Завдяки непоганим економічним показникам, ми не припиняємо в районі будівництво шкіл, житла. До нового навчального року в Іванівці вже ...али школу, споруджуємо ще три, зведено 150 будинків, прокладаємо газ у віддалені села.

— Який настрій у селян? Чи не будуть й вони страйкувати?

— Скажу твердо: село не страйкуватиме, бо роботи багато. І залишити країну без хліба, молока, м'яса — це найбільший злочин. Вижити ми зможемо, якщо працюватимемо і більше уваги приділятимемо проблемам села.

Дмитро КОМАРЕНКО.

Розпорядження Президента України

Про звільнення з посади першого заступника глави Вінницької обласної державної адміністрації

За порушення статті 3 Закону України «Про Представника Президента України», перевищення службових повноважень звільнити **Легуна** Віктора Антоновича з посади першого заступника глави Вінницької обласної державної адміністрації.

Президент України Л. КРАВЧУК
м. Київ
4 вересня 1993 року

Не подав. Вкотре?

ЗАЯВА ПРЕС-СЕКРЕТАРЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

З приводу переданої ІТАР—ТАКС з посиланням на Українське незалежне інформаційне агентство (УНІАН) інформації про те, що Прем'єр-міністр України Леонід Кучма нібито в суботу, 4 вересня ц. р., подав заяву про відставку, яку, як повідомило агентство, посилаючись на інформоване джерело з оточення Президента України, вже нібито прийняв Президент України Леонід Кравчук, можу повідомити, що передана інформація не відповідає дійсності. В суботу Прем'єр-міністр України ніяких офіційних заяв з приводу відставки не робив.

Прес-секретар Кабінету міністрів України Дмитро ТАБАЧНИК — (Укрінформ).

ПОДУМАЙМО РАЗОМ

Недавній виступ на пленарному засіданні ВР народного депутата України Олега Панасовського, директора Вуглегірської ДРЕС, викликав гостру реакцію, зокрема Голови ВР Івана Плюща. Ряд депутатів, враховуючи це, звернулися до газети з проханням повністю надрукувати виступ свого колеги, що ми й робимо.

Олег ПАНАСОВСЬКИЙ:

«Закликаю дати початок створенню нового економічного союзу...»

Товариші депутати, я вважаю, що державні діячі, яким народ довірив свою долю, не мають права розв'язувати національні проблеми, покладаючись лише на сьогоденну імпровізацію. Політичні дії повинні спиратися на суворий аналіз реальностей. Політичний виграш за звичай остаточно зважують на терезах економіки. Якби до підпису угоди про заснування СНД ситуація була прорахована на кілька ходів наперед, з розумінням того, як інтегрована промисловість колишніх союзних республік, невже й дійсно так важко було зрозуміти, що спішна ліквідація Союзу, координувальних центральних структур можуть спричинити загрозу повного паралічу економіки. Так воно й сталося. Колосальний небачений спад виробництва, безробіття.

А хіба важко було передбачити крах фінансової системи, що має вирішальне значення в запуску ринкового механізму? Де ж були президентські структури економічного аналізу і соціального прогнозування, де був центр стратегічних досліджень?

Не треба обдурювати себе в оцінці тієї конкретної історичної ситуації, в якій ми опинилися. Курс на ізоляціонізм, курс на національну самозабезпеченість показав свою цілковиту неспроможність. Україна переживає найгостріший валютний голод, для нашої валютно-фінансової системи настали чорні дні. В найближчий час економіка буде паралізована через відсутність енергоресурсів та іншої сировини, яку Україна не видобуває і не виробляє і змушена купувати у зв'язку з скороченням поставок російських енергоносіїв через неплатоспроможність України. Ми — країна-банкрут.

Сьогодні сповзання України до занепаду попередити можливо навіть пізно. Воно набуло необоротного характеру. Президент і уряд втратили контроль над ситуацією. Ми оголосили основним завданням нашої зовнішньоекономічної політики інтеграцію національної економіки у світову. Ми відчуваємо невиправдану ейфорію стосовно Заходу. Невже ми не розуміємо, що дорога у західний ринок для нас закрита, там і без нас тісно.

Захід маніпулює нами, виходячи з власних життєвих потреб, і йому успішно підігрують добре оплачувані закордонними спецслужбами наші вітчизняні чиновники. Необхідно дати відсіч прихильникам економічного ізоляціонізму, котрі аргументують доцільність зовнішньоекономічної переорієнтації України з доступних для неї сировинних товарних ринків рубльової зони на недоступні в найближчому майбутньому західні.

Дуже погано, що наш Президент зазнає тиску з боку представників різних політичних сил і осіб, наскрізь насичених брехнею, лицемірством і зневагою до власного народу; осіб, яким притаманні інстинкт руйнування, пошук внутрішнього ворога, боротьба з будь-якою владою, навіть з тією, що опинилася в їх руках...

Тому досі серед пріоритетів української дипломатії ближнє зарубіжжя є дальнім. Відносно соціально-економічної обстановки — висновок один. Параліч економіки настане в осінньо-зимовий період цього року. Я представляю підприємство, на котре припадає 12% генерації теплових електростанцій України. Добове використання палива — 27 тис. тонн. На станції залишилося палива, включаючи держрезерв, на 20 днів роботи. Переконаний, будь-яка програма уряду з виведення економіки з кризи на даному етапі може виявитися нежиттєздатною. Уряд в цьому не винен. Є дві головні причини, що чинять перепони здійсненню програми.

Перша. Програма не має економічного і фінансового забезпечення. Друга. У нашого народу зараз немає ніякої загальної єднаючої мети. На жаль, ми не маємо масової політичної структури нового типу і політичних лідерів, здатних об'єднати наше роз'єднане суспільство для творчої роботи.

На питання, чи може Україна, слабка і як ніколи досі залежна від зовнішніх сил, відігравати у світі позитивну роль, відповідь одна — ні.

Вихід з цієї ситуації єдиний. Створення нового об'єднання держав — створення економічного союзу Білорусі, Казахстану, Росії, України для спільного подолання кризи.

Моє звернення до Президента і до парламенту: давайте наберемося сміливості і визнаєм за власну політичну помилку Біловезьку угоду.

Я закликаю Верховну Раду дати початок створенню нового економічного союзу в будь-яких формах, прийнятних для народів суверенних республік, що об'єднуються.

Коментар головного редактора «ГУ»

СОЮЗ ЗАРАДИ СОЮЗУ?

Реакція Івана Степановича Плюща була гострою, не через таку постановку питання щодо економічного союзу. На цій проблемі Голова на той момент не зупинявся. Він лише дав зрозуміти народному депутатові: ви директор електростанції, вам і відповідати за те, щоб вона працювала. Однак, форма цього "дав зрозуміти" була, мабуть, надто емоційною.

Я ж зупинюся на суті. А вона в слідуючому: з проекту документа про економічний союз, написаного в Москві, завжди будуть стирчати імперські вуха. Якщо проект складати, то заново, у Києві чи у Мінську. Слово союз у назві взагалі неприйнятне. Лише тому, що викликає відповідні асоціації. Чому не назвати економічною співдружністю чи співтовариством, як і пропонує ряд держав? Але це — за формою. Стосовно ж змісту, то неприйнятне створення будь-яких наддержавних управлінських структур і ціла низка інших положень, закладених у проекті. Адже ми добре знаємо, до чого це веде.

Задумаймося: в рамках СНД підписані вже сотні угод. Більшість з них не працює. Чому? Та тому, що держави вже не можуть будь-що постачати одна одній. Економіку вже організовано по-іншому. Працює лише те, що узгоджується між комерційними структурами. І нехай працює, якщо таке життя пішло, якщо в усьому світі так справи робляться. Треба лише домовитися і взаємно зняти в законодавстві кожної країни всілякі перепони для торгівлі між підприємствами, концернами і т. д. республік колишнього СРСР. А замість цього що пропонується? Якщо говорити прямо, а лише так і треба тут говорити: пропонується повзуча реанімація СРСР під іншою вивіскою. Чи буде це працювати? Ні.

Російські політики діють двома шляхами. Одні, найбільше нетерплячі й відверті, роззявляють роти на Крим і Севастополь. У лоб. Що принаймні нерозумно. Інші, більш терплячі й хитромудрі, створюють проекти всіляких союзів. Знають, що це не покращить матеріальне становище народів, але створюють ілюзію, закидають вудку, на яку люди можуть клюнути.

Час засвоїти: жодні угоди не нагодують і не одягнуть нас. Треба працювати і працювати якісно, щоб було чим торгувати з сусідами. В Росії, наприклад, дедалі частіше говорять про торгівлю за світовими цінами. Чудово. І весь світ так торгує. Як нам робити? Наведу простий приклад. Купуємо ми в Росії вантажні машини? Так. Купуємо нафту? Звичайно. Та чи будуть нам завтра потрібні російські вантажки за світовими цінами? Ні, й ще раз ні. Бо за такої ситуації краще купувати вантажні автомашини «Фіат», «Рено», «Мерседес» тощо, які й пального «їдять» майже утричі менше, й атмосферу щадять. Тож і нафти з Росії потрібно буде менше. Що робитимуть російські автозаводи без українського ринку? Частково згортати виробництво? А що ж іще! Кому, крім країн колишнього Союзу, потрібна їхня продукція? Отак-от. І подібних прикладів, що показують, як тісно переплетені наші інтереси, — тисячі. Отже є основа для переговорів, взаємних поступок, врахування взаємних інтересів? Безперечно є. Та для цього **Україні треба мати необхідний мінімум — сильний уряд, який не втрачає вигод власної країни, чітко знає і силу, і слабкість позицій і своєї держави, і партнерів.** Чи маємо ми сьогодні такий уряд? Це, мабуть, — головне питання, котре кожен з нас має собі поставити.

Сьогодні стрілки громадської уваги досить спритно переведені на Верховну Раду й Президента. Давай референдум — і край! Щодо Верховної Ради — питання цілком ясне. Ніякого референдуму — дострокові вибори навесні наступного року. Президент спроможний визначитися сам.

Проте головна проблема, виведена з поля зору громадської уваги, — проблема сильного уряду. Єдиної команди професіоналів із сильним Прем'єром. Відсутність такої команди на сьогодні є головною виною Верховної Ради й Президента. Вони зобов'язані її сформувати вже восени цього року. Час і так прогаяно. Кажуть, немає кадрів. Брехня. Є. Є представники Президента в областях й районах, є й інші професіонали, котрі за цього складного часу показали, що вони вміють працювати, протистояти несприятливим обставинам. А не лише фіксувати ситуацію, розповідати нам правду про те, як ми погано живемо. Нехай навіть і з привабливою щирістю.

* * *

На другий день після виступу Олега Панасовського на сесії до редакції надійшла телеграма на його підтримку. Від імені колективу Углегірської ДРЕС її підписали головний інженер станції і голова профкому. І це чудово, що свого директора й народного депутата люди підтримують. Отже, в нього на підприємстві є команда. А от в уряді її немає. Ось у чому лихо наше спільне. Тож думаймо разом: яка Верховна Рада нам потрібна, який уряд і які угоди із сусідами.

Продиктовано в номер

Шовіністичний шабаш і його наслідки

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Як повідомив нашому кореспондентові прокурор Республіки Крим Валентин Купцов, її прокуратура порушила кримінальну справу щодо організаторів антиукраїнських акцій, які мали місце в Сімферополі минулої суботи і неділі. У суботу «Русским обществом Крыма» на площі Леніна було проведено несанкціонований антиукраїнський мітинг. Потім натовп у кількості близько тисячі осіб попрямував до Верховної Ради Криму. Учасники мітингу несли труну з написом «Незалежна Україна». Біля приміщення кримського парламенту труну разом з купою українських карбованців спалили і «поховали» в заздалегідь викопану яму і встановили табличку. Вибачте, дорогі читачі, ми змушені процитувати повністю, щоб ні в кого не було ілюзій щодо культурного рівня і намірів прихильників «единой и неделимой». Так от, там написано: «Здесь похоронена сраная Украина». До «могили» було покладено кілька вінків з антиукраїнськими гаслами.

У неділю о 17 годині повз площу, що біля ВР Криму, проходила група активістів кримського регіонального відділення «Просвіти». Вони підійшли до імпровізованої могили, взяли з неї кілька вінків і спробували віднести їх до трьох міліціонерів, які стояли неподалік. Розлючений натовп почав жбурляти у членів «Просвіти» каміння. Розбито голову членові «Просвіти» Олексі Чайковському, поранено кількох перехожих, а один камінь, за твердженням члена «Просвіти», депутата Сімферопольської міськради Валентина Тамбовцева, навіть влучив у коляску з дитиною.

Прокурор Республіки Крим В.Купцов сказав, що керівникам цих антиукраїнських акцій інкриміновано порушення законодавства щодо проведення мітингів і вуличних походів і наруга над державною символікою, що карається згідно зі статтею 187^2 Кримінального кодексу України. Суд може винести рішення про позбавлення волі організаторів акції строком до двох років або про накладення штрафу.

Олександр ПІЛАТ

Вийшли з катакомб, щоб добро чинити

Сьогодні в Києві розпочав роботу V з'їзд Української уніонної конференції церкви християн-адвентистів сьомого дня (АСД). Представники цієї конфесії належали ще донедавна до так званих катакомбних церков. 80 відсотків служителів церкви загинуло за часів комуністичного режиму в концтаборах. Нині ж у незалежній Україні, вважає президент конференції АСД М.Жукалюк, адвентисти мають повну свободу. Вони не лише проповідують Святе Письмо, а й провадять велику доброчинну діяльність. При кожній церкві діють групи милосердя, які підтримують морально й матеріально хворих, знедолених, старих. Адвентисти лише останнім часом направили в райони, що постраждали від Чорнобильської катастрофи, 500 тонн гуманітарної допомоги, організували виїзди на відпочинок у Карпати та за кордон груп дітей із забруднених територій.

Був вузол залізничний, став політичний

На кременчуцькому залізничному вузлі зупинено рух вантажних поїздів. Страйкарі вимагають насамперед парламентських виборів не пізніше грудня цього року і готові на підтвердження своєї рішучості з 10 вересня блокувати рух пасажирських поїздів. Робітників підтримали місцеві осередки Руху й інших партій та громадських організацій, окрім Української національної асамблеї. Залізничники Гребінки, Ромодана і Полтави, які не відправляють ешелони до Кременчука, солідарні зі страйкарями також.

Репортаж

ФЕСТИВАЛЬ КРИЛАТИХ

На горі Клементьєва неподалік від Феодосії завершився II дитячий авіафестиваль «Строкате небо». Його організатори — Асоціація парапланеристів України «Союз», редакція журналу «Юний технік» та феодосійський музей дельтапланеризму.

Частину витрат узяли на себе спонсори — страхове акціонерне товариство «Таврія».

Парапланеристи і пілоти повітряних зміїв з одинадцяти міст СНД змагалися, обмінювалися досвідом, брали участь у різноманітній фестивальній програмі.

І знову, вкотре вже, відкрила сива Узун-Сирт-гора обійми новому поколінню літальників, зовсім ще юним. Наймолодший серед парапланеристів дванадцятирічний Денис Крапивка з Донецька. Поруч з ним хлопці з Феодосії, Харкова, Дніпропетровська, Джанкоя, їх наліт обчислюється годинами.

Після ретельного технічного огляду, організованого феодосійською фірмою «Термік» (вона ж заснувала три головні призи), спортсмени вийшли на старт.

Завдання пілотів у вправі «Візьми ціль» зводилося ось до чого. Треба було, злетівши з крутого двохсотметрового південного схилу, побудувати політ так, щоб приземлитися в центрі двадцятиметрового кола. Два тури цієї вправи визначили лідерів. Ними стали харків'янин Денис Рижков і одесит Олексій Горський.

Складнішою виявилась друга вправа — «Пройти за маршрутом». Юним пілотам слід було після старту облетіти два поворотні пункти, встановлені на схилі, і приземлитися в мішень, встановлену біля підніжжя гори. І знову талан супроводжував Дениса, котрий і став переможцем в особистому заліку. Команда «Кримавіацентр» під керівництвом начальника парапланерної школи В.Гринюка в командному заліку посіла друге місце, поступившись одеситам із клубів юних авіаторів та космонавтів.

Якщо параплан вже отримав постійну прописку, то його прадід — повітряний змій — тут поки що новачок.

Коли «змійовики» з дніпропетровського клубу «Нормандія-Німан» підняли у повітря свої конструкції, подиву не було меж. Навіть бувалі в бувальцях авіатори зачаровано захоплювалися цим строкатим карнавалом. Усього ж на конкурсі було представлено 29 конструкцій. Кращими серед кримських визнані апарати Івана Ашихміна та Євгена Дробота з селища Орджонікідзе, коробчасті змії Роберта Шагеєва та Дмитра Федотова з Приморського.

А ще у дні фестивалю були екскурсії й семінари, працювала школа спортивних суддів, були показові польоти тренерів у селищі Новий Світ, зустріч біля вогнища, виставка дитячих малюнків «Строкате небо».

— Починання прекрасне. Треба зробити «Строкате не бо» традиційним. А ще б б чудово відновити чемпіонати зі змійкового спорту, які проводились у 30-40-і роки. Умови для цього у Феодосії є, — вважає головний суддя змагань, керівник авіамодельного гуртка феодосійського центру технічної творчості Сергій Гутюм.

Євген БЄЛОУСОВ,
президент Асоціації парапланеристів України «Союз».

Фото Михайла ГОРШКОВА.

Знай наших

БУДЬ ЗДОРОВА, «ОСНОВО»!

Здавалось би, в нинішніх умовах всі колишні «тепличні» товариства геть давно вмерли, а товариства книголюбів — у першу чергу. Аж ні! З превеликим здивуванням і немалою радістю я довідався, що, приміром, товариство книголюбів «Основа» (Старокиївський район столиці, голова товариства Любов Трофимова) не тільки існує, а й діло робить не згірш якої солідної фірми — от тільки не знаю, якої саме, бо подібних фірм ще треба пошукати. «Основа», у співробітництві з різними видавництвами, в тім числі й з російськими, не лише нашими, вже видала кілька хороших книжок. А ось те, що ви перед собою бачите — взагалі розкіш. Це репринтне перевидання книги Лукомського й Модзалевського «Малороссійскій гербовник» (Спб., 1914) з 160 ілюстраціями знаменитого Георгія Нарбута. Тираж (25 тисяч!) вже розсилається замовникам, і то не лише в центральному районі Києва, замовники знайшлися й у Севастополі, й на Донбасі, й у Дніпропетровську. Книжка, до речі, знайшлася в колекції активного книголюба, члена тої ж «Основи» Я.Бердичевського. А видано її видавництвом «Либідь».

Віталій ЖЕЖЕРА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ВЧЕНИЙ ВИВЧАВ ВОЛИНЬ

Візити

В області перебував проректор, керівник міжнародних зв'язків з питань науки й технологій вищої технічної школи Ліппе в Лемго (ФРН) Фолькмар Бракеман. Німецький вчений детально познайомився з навчально-виховним процесом Луцького індустріального інституту, яким рік тому було підписано договір про співробітництво. На стажуванні у Німеччині вже побували два студенти з Луцьк... Гість відвідав промислові підприємства, агрофірми, навчальні заклади області, де мав ділові зустрічі та бесіди з керівниками і спеціалістами. Він також висловив готовність посприяти налагодженню навчання волинських спеціалістів та виробничників у вузах і на підприємствах ФРН.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Реалії

І БАТЬКИ, І ДЕРЖАВА — НЕ СТОРОННІ

На брифінгу для журналістів, що відбувся у Київському приймальнику-розподільнику для неповнолітніх, констатувалося, що тенденція до зростання злочинності серед неповнолітніх в Україні зберігається. Цього року ними вже скоєно 19.593 злочини, причому кожен третій — груповий. Серед причин начальник відділу по забезпеченню прав неповнолітніх Генеральної прокуратури України Євген Нальотов назвав проблему сімейного виховання, а також порушення законодавства про працевлаштування неповнолітніх.

Заступник міністра внутрішніх справ України Юрій Кравченко наголосив на необхідності створення нової системи служб у справах неповнолітніх, а також посилення адміністративної відповідальності батьків за виховання дітей. З цієї причини МВС, Генеральною прокуратурою та Міністерством юстиції України на розгляд Верховної Ради було внесено проект закону «Про організації та служби у справах неповнолітніх».

Ганна РОМАНЦОВА.

Контакти

ЯК ОДЕСИТИ УКРАЇНУ ПРОПАГУЮТЬ

Вони повернулися з-за кордону додому, в Одесу, майже одночасно — Український дитячий хор і трупа лялькового театру. І успіх обох колективів був однаково, за свідченням зарубіжної преси, сенсаційним. Ось тільки перебували вони в протилежних точках планети: перший — у Франції, другий — в Японії.

Ще під час виступу юних хористів перед французами мер Марселя — побратима Одеси надіслав листа-подяку до Одеського міськвиконкому, в якому, зокрема, підкреслив, що колектив досить успішно прилучає марсельську публіку до українського музичного мистецтва і, безумовно, сприяє дальшому зміцненню дружби й співробітництва між обома містами. Ну а спектаклі театру ляльок проходили у переповнених залах аж у шістьох містах Японії. Характерна деталь: одесити заздалегідь домовлялися з мерами цих міст, що виставам передуватимуть розповіді їх глядачам про нашу країну, про Одесу, — це й було всюди зроблено.

Георгій ВОРОТНЮК.

Курйози

Комаргородське диво

Є у Томашпільському районі Вінницької області село з дивовижною назвою Комаргород. А в тім селі росте дивне дерево — акація. Стара й висока. Прямо від її стовбура росте (і плодоносить!) абрикоса, а ще вище, у розвилці, на тій же акації, росте ... горобина.

Мічурінці тут ні при чім. Своєрідний «сад Семіраміди» посадили, найімовірніше, птахи.

Христофор ГРУША.

Актуальне інтерв'ю

«СПІВПРАЦЮВАТИ ТРЕБА ТАК, ЩОБ КОНФРОНТАЦІЯ СТАЛА НЕВИГІДНОЮ»

Днями Київ відвідали високопоставлені натівські діячі. Під час розмов з нашими політиками, парламентаріями, військовими вони виклали своє бачення нової ролі НАТО в сьогоднішній Європі, вислухали думку української сторони щодо конкретних галузей співпраці нашої держави з цією військово-політичною організацією.

Кореспондент «ГУ» зустрівся з керівником делегації, постійним представником ФРН в НАТО Херманном фон Ріхтхофеном і поцікавився його баченням шляхів гарантування національної безпеки України в теперішніх умовах.

— По-перше, період конфронтації в Європі вже позаду. Наш континент вступив в еру співробітництва і ми маємо поглиблювати його. Подруге, держави—члени НАТО дуже зацікавлені в тому, щоб Україна ратифікувала договори СТАРТ-1 та про розповсюдження ядерної зброї, неухильно дотримувалася положень Лісабонського протоколу. Ці питання глибоко непокоять усіх європейців. Зі свого боку ми докладемо максимум зусиль для позитивного вирішення питань технічної та матеріальної допомоги Україні у справі знищення розташованих у вас ракет та їх ядерних боєголовок.

Крім того, наша організація докладає великих зусиль для того, щоб у Східній Європі й Центральній Азії існували також стабільність і безпека, як на заході Європейського континенту.

— Чи планує Північноатлантичний союз прийняття до його складу нових членів найближчим часом?

— Поки що це складне питання не стоїть на порядку денному. Адже членство в НАТО передбачає не лише переваги й права, а й серйозну відповідальність та відповідність певним вимогам. Вимогам, які не всі європейські країни нині в стані задовольнити. Тобто рішення про прийом нових членів вимагатиме надзвичайно серйозних роздумів, дискусій.

Зараз, як на мене, найкращим шляхом для зміцнення національної безпеки усіх країн на сході Європи, й України зокрема, є поглиблення й розширення співпраці в рамках Ради Північноатлантичного співробітництва (політичний консультативний орган, який об'єднує держави НАТО, східноєвропейські країни та республіки колишнього СРСР. — Ред.). Зрозуміло, за умови обов'язкового дотримання принципів непорушності існуючих кордонів та поваги до прав національних меншин.

Більш ніж 40-річний досвід існування Північноатлантичного союзу й Європейського Співтовариства свідчить — найкращими гарантіями національної безпеки є така політична та економічна інтеграція, коли стає просто невигідно відмовлятися від них.

— Дякую за розмову.

Ігор **ГРУШКО.**

З жовтня кава подорожчає

Форуми

Новий транснаціональний картель вирішили створити провідні виробники кави у світі на нараді, що завершилася в столиці Уганди. В опублікованому в Кампалі комюніке міністри з понад 20 країн Африки та Латинської Америки заявили про намір заснувати Асоціацію держав—виробників кави (АСПС). Вона покликана виробляти загальну політику з метою забезпечення балансу між попитом та пропозицією, сприяти зростанню споживання кави в світі, добиватися підвищення якості продукції. На думку оглядачів, створення АСПС позбавить найбільших споживачів кави — США, Японію та країни Європи — можливості диктувати свої умови виробникам.

Міністри також домовилися добровільно знизити з 1 жовтня цього року експорт кави на 20 відсотків, тобто від моменту початку чергового сезону збирання зерен. Чекають, що внаслідок такого заходу через кілька місяців ціни зростуть на 20—25 відсотків порівняно з нинішнім рівнем. «Зараз ринок кави перенасичено, що веде до зниження цін, — заявив журналістам у Кампалі один з експертів. — Однак уже сама розмова про можливу угоду веде до їхнього підвищення».

Офіційно статус нової асоціації та деталі плану скорочення експорту буде узгоджено на зустрічі в Бразилії у вересні цього року.

Досягнута в Кампалі угода поклала край безрезультатним переговорам, що тривали чотири роки між виробниками і споживачами кави, мета яких — врегулювання експорту. Відтоді, як у 1979 році члени Міжнародної організації з кави не змогли домовитися про квоти, ціни на неї визначалися стихійно на ринку. В результаті, як повідомив на зустрічі президент Уганди Йовері Мусевені, минулого року доходи виробників кави впали до 5,6 мільярда доларів порівняно з 11 мільярдами у 1987. Одна тільки Бразилія втратила за останні два з половиною роки близько 1,2 мільярда доларів. Проте удар для африканських виробників був сильнішим, бо для багатьох з них кава — єдине джерело валютних надходжень.

Фотофакт

РОСІЯ ЗАРОБЛЯЄ «ЗЕЛЕНІ» НА КОСМІЧНИХ РЕЛІКВІЯХ СРСР

Аукціон, на якому розпродаватимуть предмети, пов'язані з освоєнням космосу радянськими космонавтами, буде проведено у грудні цього року в Нью-Йорку. Відома фірма «Сотбі» уклала з окремими космонавтами колишнього СРСР і російськими державними підприємствами, які виготовляють спорядження для дослідників Всесвіту, контракт, за яким вони представлять на аукціон сотні пам'ятних речей. Уже відомо, що продаватиметься «Іван» — випробний манекен, який до польоту Юрія Гагаріна зробив кілька обертів навколо Землі. До речі, манекен і тепер придатний для старту в космос. На аукціоні буде також безліч космічного спорядження, яке після польотів досі зберігалося під сімома замками.

Росія мотивує розпродаж тим, що ставить на меті заробити у такий спосіб кошти для продовження національних космічних програм і нагадати світові про свої минулі досягнення.

Нині речі збирають на складі в Іст-Сайді. Далі їх покажуть на передаукціонній виставці, а потім...більшість експонатів перекочує до сховищ приватних колекціонерів.

На знімку ІТАР-ТАРС: тренувальний скафандр першого в світі космонавта Юрія Гагаріна вже на складі в Іст- Сайді.

Проблеми

ЛЕГШЕ БОРОТИСЯ З ХВОРОБАМИ, АНІЖ З ТРАДИЦІЯМИ

— В Таджикистані можуть спалахнути епідемії тифу, малярії, туберкульозу та інших хвороб, — заявив недавно на брифінгу в місії ООН у Таджикистані професор Л.Іванов, який працює в республіці від Європейського регіонального бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ).

Оцінивши ситуацію, експерти ВООЗ розробили план розподілу медикаментів, які надходять по лінії гуманітарної допомоги ООН.

— Об'єднані Нації роблять все можливе для допомоги Таджикистану, — сказав голова місії ООН в республіці Л.Бота.

— Проблеми молодої держави обговорювалися на засіданні Ради Безпеки і з ініціативи генерального секретаря Б.Галі сюди незабаром прибуде його спеціальний представник пан Кітані.

Що ж, з допомогою світової громадськості республіці, може, і вдасться уникнути масових епідемій. Але проблем, пов'язаних з охороною здоров'я, тут усе одно вистачає. І однією з основних є проблема охорони дитинства і материнства.

— Смертність немовлят сягає понад 40 випадків на 1000 пологів, материнська — більше 100 на 1000, — ділиться своїми спостереженнями Л.Іванов. — До 60 відсотків жінок у Таджикистані позбавлені медичної консультативної допомоги в період вагітності...

Разом з тим професор був змушений констатувати: багаторічний досвід роботи ВООЗ у мусульманських країнах свідчить, що всі спроби прищепити культуру сімейного планування, будь-які наміри змусити населення користуватися засобами контрацепції не дали жодного результату.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Експрес-інформація

Казахстан шукає шляхів до створення економічного союзу

Президент Казахстану Н. Назарбаєв веде переговори у Москві з Президентом РФ, він уже зустрічався з прем'єром В. Чорномирдіним. Серед питань, які розглядаються: створення економічного союзу, прагнення республіки залишитись у рубльовій зоні, борги колишнього СРСР і статус космодрому Байконур.

Азербайджан прагне ввійти до СНД

Таку думку висловив виконуючий обов'язки Президента держави Г. Алієв по закінченні переговорів у Москві з Президентом Росії Б. Єльциним. Західні журналісти розцінили заяву азербайджанського глави як спробу знайти підтримку в Росії для розв'язання карабаського конфлікту.

Не ускладнювати ситуацію

закликав Президент Вірменії Л. Тер-Петросян Туреччину. Він висловив стурбованість зосередженням турецьких військ на кордоні з Вірменією. У телефонній розмові з турецьким Президентом С. Деміралем Л. Тер-Петросян зазначив, що стягування військ може зашкодити переговорному процесові щодо розв'язання питань навколо Нагірного Карабаху.

Минулого тижня Туреччина посилила свої військові з'єднання вздовж кордону після того як було повідомлено про активізацію іранських військ у цьому регіоні.

Кабінет О. Руцького взято під охорону

Головне управління охорони Президента Російської Федерації взяло під тимчасову охорону робочий кабінет віце-президента О. Руцького. Представник Б. Єльцина заявив, що цей захід має на меті не допустити маніпуляцій з документами. А за словами керівника прес-служби Президента, рішення прийнято в інтересах слідства, яке розслідує факти корупції вищих службових осіб держави.

Задля розширення економічних реформ

Міністр фінансів Польщі Є. Осятиньський заявив, що потрібно скоротити витрати державних підприємств і домогтися списання заборгованості від західних банків- кредиторів. Міністр зазначив, що інакше темпи зростання внутрішньої заборгованості країни можуть вийти з-під контролю. Якщо банки-кредитори спишуть заборгованість, це сприятиме проведенню реформ у країні.

Париж проти договору ЄС — США

Угоди про торгівлю сільськогосподарською продукцією між Сполученими Штатами і Європейським Співтовариством Франція не ухвалить. Таку заяву зробив прем'єр-міністр країни Е. Балладюр. Він зазначив, що Франція домагатиметься більш вигідних для себе умов. За словами прем'єра, його держава готова накласти на угоду вето. Однак спостерігачі зазначають, що невідомо чи має Франція право на вето.

Американські офіційні особи занепокоєні

тим, що процес мирного врегулювання на Близькому Сході може виявитися нестабільним. Газета «Нью-Йорк таймс» наводить висловлювання офіційних осіб, які зазначають, що коли Ізраїль не запропонує Сирії переговорів про повернення Голанських висот, то Президент Х. Асад скористається своїм впливом в регіоні, щоб ускладнити життя лідера ОВП Я. Арафата. У такий спосіб зведе нанівець угоду між Ізраїлем і ОВП про арабське самоврядування на окупованих ізраїльтянами територіях.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Резонанс

ЯКБИ ЛІСИ ЗАГОВОРИЛИ...

Стаття «Хто в лісі господар?» Г.Квятковського та його аналогічний за змістом лист, надісланий до Верховної Ради і Кабінету міністрів України, присвячені реформі лісового господарства. Автора найбільше хвилює доля колгоспних і радгоспних лісів, які перебувають у віданні органів управління сільським господарством. Свої міркування і пропозиції він намагається обгрунтувати на досвіді розвинених країн світу, а також на аналізі динаміки лісового фонду і результатів господарської діяльності в міжгосподарських лісгоспах Волинської області. На жаль, наведені факти підібрано тенденційно, містять помилки і односторонньо інтерпретуються.

Перш за все уточнимо, що, використовуючи поняття «форми лісокористування», автор веде мову про форми власності на ліси. Справді, для більшості країн характерна наявність різних форм. При цьому в одних переважає приватна власність, в інших (наприклад у Канаді, Греції, Ірландії) — державна. Відмінності є наслідком історії розвитку конкретних держав, а не політичною чи економічною необхідністю. В даний час приватна власність дедалі частіше стає перепоною на шляху ефективної організації планування і використання лісових земель і ресурсів відповідно до потреб сучасного суспільства. Конфлікти, що постають, призводять до необхідності постійного ускладнення засобів правового регулювання щодо використання лісів, змушують централізовано проводити політику на викуп приватних лісів державою.

Управління приватними лісами, насамперед, фермерськими, — велика проблема для багатьох країн. Одна із причин — дуже малі розміри лісоволодінь. За даними Європейської лісової комісії ФАО за 1987 рік у країнах ЄЕС середній розмір лісової фермерської ділянки коливався від 3 гектарів (Франція) до 9 (Данія). Труднощі очевидні: брак навиків ведення господарства і зацікавленості власників у використанні лісів, складнощі з організацією і механізацією робіт, а також із збутом продукції, періодичність надходження прибутків не дозволяє планувати інвестиції тощо. Лише в Скандинавських країнах, особливо у Фінляндії, рівень ведення лісового господарства дрібними власниками вважається як задовільний. Пояснюється це, звичайно, не приватною власністю, як стверджує Г.Квятковський, а тим, що приватні лісоволодіння у Фінляндії займають найпродуктивніші землі в південній половині держави і мають найбільші в Європі середні розміри. Проте і тут є проблеми. Наприклад, під час інфляції кінця 70-х років приватники припинили заготівлі в своїх володіннях, що призвело до серйозної кризи в лісопереробній промисловості. І нині уряди Скандинавських країн не вважають, що вони застраховані від подібних ситуацій.

А загалом, порівняння України з розвиненими країнами некоректне, адже вона значно відстає за рівнем правової культури, розвитку економіки і життя від середньої європейської держави. Все це робить малоефективним і навіть небезпечним сліпе копіювання будь-яких «закордонних» рішень. Корисніше звернутися до власної історії.

У 1906 році 76 відсотків усіх лісів Волинської губернії були приватні, 21 відсоток належали казні й лише 0,08 відсотка були селянські. В XIX столітті Волинь постачала найцінніші лісові товари на російські та закордонні ринки. Але, за свідченням члена Лісоохоронного комітету С.Устенка, вже на початку XX століття приватновласницькі ліси Волині були виснажені надмірними і безладними вирубками, а відновлення проходило дуже повільно і неефективно. Лісова адміністрація у приватновласницьких лісових дачах майже вся складалася із осіб, які мало або зовсім не зналися в лісовому господарстві, — колишні писарі, прикажчики, лакеї і камердинери, люди без спеціальної освіти, а часто зовсім неосвічені. Лише в окремих маєтках можна було знайти дачі, які не були виснажені посиленими вирубками.

Нині площа колгоспних і радгоспних лісів становить майже 40 відсотків лісового фонду Волинської області. Це в 400 разів більше, ніж мали всі селяни області до революції. Тож незрозуміло, що має на увазі Г.Квятковський, коли закликає повернути селянам награбоване раніше. Можливо, він відносить до селян князя Сангушка, графа Потоцького та інших законних дореволюційних власників, справді пограбованих, чи вважає за грабунок «Інструкцію про прискорену передачу селянському трудовому населенню ділянок лісового фонду» від 1923 року і наступні документи, що її розвивали?

Згідно з постановами Ради Міністрів колишнього СРСР 1948 і 1968 років, колгоспні та радгоспні ліси тривалий час були в подвійному підпорядкуванні. На лісогосподарське відомство покладали контроль за веденням лісового господарства, впорядкування лісів і подання допомоги колгоспам і радгоспам, а на сільськогосподарське — облік лісів і загальне керівництво веденням господарства в них. Як і слід було сподіватися, така практика управління нічого хорошого не дала: більшість колгоспних і радгоспних лісів у занедбаному стані. Тут частіше допускають порушення лісового законодавства, правил відпуску лісу на пні та вимог ведення лісового господарства. Санітарний стан вкрай незадовільний.

Саме в колгоспних і радгоспних володіннях виникає половина всіх пожеж, що їх фіксують на території лісового фонду України. Щоправда, обліку пожеж, як правило, не ведуть, актів не складають, порушників не знаходять.

А загалом, факти, наведені Г.Квятковським, переконливо свідчать про користність організації лісового господарства України на базі великих спеціалізованих підприємств. Тож нелогічна й така, що йде в розріз із світовою практикою, пропозиція про передачу 60 відсотків лісів держави сільським громадам і фермерам. Несерйозно розглядати також ідею автора про вилучення експлуатаційних лісів у держлісгоспів і лісокомбінатів. Дивні й нападки на Міністерство лісового господарства України. Складається враження, що автор бачить у Мінлісгоспі монстра, який намагається привласнити міжколгоспні ліси. Це не відповідає дійсності. Згідно з проектом Лісового кодексу, підготовленого Мінлісгоспом, лісовий фонд передається у постійне користування спеціалізованим лісогосподарським підприємствам, в тому числі й міжколгоспним лісгоспам. Міністерство в ході реформи звільняється від господарських функцій, зосереджуючи основні зусилля на державному управлінні всіма лісами.

Наостанок вважаю за необхідне зауважити, що ситуація у сфері лісових відносин в Україні — складна і невизначена. Такі періоди вже були. Наприклад, перед прийняттям лісоохоронного закону наприкінці минулого століття та перед передачею лісів трудовому селянству в 20-х роках. Характерно, що і за часів царизму, і в радянський період масово вирубували ліси: невпевнені в завтрашньому дні, лісівники поспішали «взяти своє». Якщо найближчим часом законодавчо і організаційно не визначити статус колгоспних і радгоспних лісів, ситуація може повторитися. І це повинно тривожити всіх.

Михайло ПОПКОВ,
інженер лісового господарства, кандидат сільськогосподарських наук.

БАЧУ ЗЕМЛЮ!

ТАК РАНІШЕ ВИГУКУВАЛИ МОРЯКИ ПІСЛЯ ТРИВАЛОГО ПЛАВАННЯ. А НИНІ...

З таким позовом до обласного арбітражного суду ще не зверталися: два колишні колгоспи звинувачували міську Раду в неправильному закріпленні за ними землі. Згідно з чинним законодавством Ради можуть виділяти землі колективним господарствам у постійне та довгострокове користування або ж передати у власність. Хустська міська Рада вирішила надати агроторговому об'єднанню (АТО) пайовиків «Боронява» у постійне користування 500 і тимчасово 118 гектарів. Відповідно АТО «Карпати» — 79 та 50 гектарів. Проте такий варіант не влаштовував господарників. Адже вони виділили до перерозподілу для громадського сектора багато більший клин, ніж передбачено чинним законодавством, а тому решту землі хотіли одержати у власність. Аргументи — хто ж вкладає кошти в те, що тобі не належить?

Депутати міркували інакше. На їхню думку, закріплення земель у постійне користування вже само по собі гарантує, що їх ніхто від аграріїв не забере. Водночас народні обранці страхувалися від можливого розпуску АТО і автоматичного розподілу землі серед пайовиків. Хто ж правий?

Закарпаття, як відомо, — малоземельний регіон. У середньому на одного жителя краю припадає найменша кількість землі по Україні. Саме тут, як ніде інше, потрібний диференційований підхід під час вилучення площ від колективних господарств і виділення їх індивідуальним власникам. У Хустському районі від колишніх колгоспів «відібрано» і передано Радам для подальшого розподілу серед громадян понад 40 відсотків землі. Як же розпорядилися цим солідним наділом владні структури на місцях?

На жаль, не найкраще. Більшість сільських Рад (їх у районі 27) суб'єктивно підійшла до справи, наділивши одним по 1-2 гектари, а декому не вистачило й кількох соток. Земельна реформа — копітка й виснажлива робота. Потрібно насамперед поцінувати та інвентаризувати землі, чітко визначитися, кому, скільки соток і де виділяти, заміряти в індивідуальних власників ділянки, подбати про певний «резерв» тощо.

Здебільшого випадків нічого подібного не зроблено. На думку компетентних осіб, є в цьому частка вини держави. Ще в 1990 році Верховна Рада доручила тодішньому урядові здійснити ряд заходів щодо реалізації земельної реформи. Але рекомендації залишилися на папері: не виділили необхідних коштів, не підготували відповідні кадри тощо. Тільки в 1992 році у штатних розкладах Рад з'явилися посади спеціалістів з аграрних питань. Але часто сюди потрапляли випадкові люди, яким, до того ж, крім впорядкування земельних справ, доручали вести облік наявної у населення живності, контролювати хід здавання з індивідуального сектора молока і т.ін. Хто ж тоді мав запроваджувати земельну реформу? Голови та секретарі Рад? Але в більшості своїй — це колишні вчителі, котрим самим на часі навчатися, як організувати виконання вимог Земельного кодексу.

— Втілювати реформу — це справді складна робота, яка потребує не лише кваліфікації, а й відповідальності, — вважає перший заступник глави Хустської держадміністрації Іван Гричка. — А розподіляти землі — задоволення. Цим шляхом і пішла більшість голів Рад. Причому часто нехтуючи елементарні вимоги земельного законодавства.

Так, голова Березівської сільради Василь Тегза розподілив без попереднього вилучення від колективного господарства «Ріка» і відповідного рішення сесії вже зорану плантацію ягід. Так само вчинив і його колега із Золотарева Михайло Бабич, який «роздав» селянам площі, засіяні озимими. Через зволікання з наділами в селах району почали створювати комісії громадськості, які теж беруть на себе повноваження розподіляти землю (що є грубим порушенням законодавства) або чинять тиск на депутатів та голів Рад. Приміром, так сталося в селі Олександрівці, де народних обранців примусили прийняти рішення про виділення кожній сім'ї по 0,50 гектара землі. Але точно не вказали, де саме. Отож щасливі власники обміряних ділянок брали їх, де заманеться.

До речі, Хустський район — один із «правофлангових» в області щодо самовільного захоплення земель. Багато хто мотивує ці вчинки тим, що до насильницької колективізації «експропрійовані» площі належали їхнім батькам. Проте в законодавстві не передбачено повернення колишніх земель власникам чи спадкоємцям. Обласна Рада звернулася до Кабінету міністрів з проханням відшкодувати витрати за відібраний колись інвентар та наділи. Питання зависло в повітрі.

На думку фахівців, чітко не визначився уряд і щодо доцільності колективних господарств. Тому й панує така вакханалія, коли місцеві Ради вилучають від аграріїв-професіоналів скільки заввгодно земель. Хто ж тоді наповнить ринок продовольством? Адже є серед колишніх колгоспів і такі, що не допускають спаду виробництва, по-господарськи дбають, щоб наш споживчий кошик не залишався зовсім порожнім. А хто забезпечить продуктами місцеві лікарні, навчальні та дошкільні установи, робітничі їдальні? На жаль, жоден з індивідуальних власників землі, фермерів району сюди свою продукцію не пропонує. Як правило, не торгують нею і на ринку.

То чи не краще Радам на місцях взятися нарешті за серйозну роботу і, виходячи з чинного законодавства та реальних умов, тверезо й обгрунтовано підійти до розподілу землі, щоб одержувати від неї якнайбільшу віддачу?

...Арбітражний суд відмовив агроторговим об'єднанням «Боронява» та «Карпати» у позовах.

Микола ГОРВАТ.
Закарпатська область.

Інформація про випуск акцій акціонерно-комерційного «Електрон Банку»

(Львів, Україна)

А. Основні дані про емітента

1. Акціонерно-комерційний «Електрон Банк» є кредитно-фінансовою установою і входить в єдину банківську систему України.

Він заснований як акціонерне товариство закритого типу установчими зборами акціонерів 31 серпня 1991 року. Статут «Електрон Банку» був зареєстрований у Національному банку України 10 жовтня 1991 року (реєстраційний номер 25). Протягом його діяльності статутний фонд збільшився з 40 млн крб. до 100 млн. крб., 250 млн. крб, 1500 млн крб. (випуски акцій зареєстровані у Міністерстві фінансів України).

На загальних зборах засновників банку 4 вересня 1993 року прийнято рішення про реорганізацію в акціонерне товариство відкритого типу з назвою: акціонерно-комерційний «Електрон Банк» (скорочено «Електрон Банк»). Його засновники — це здебільшого господарські структури акціонерних товариств та товариств з обмеженою відповідальністю, а також фізичні особи.

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів.

Органом управління, який здійснює контроль за діяльністю виконавчого органу є рада банку (рада директорів) на чолі з головою ради.

Голова ради — РИБИНОК Віктор Олександрович. президент АТ «Концерн-Електрон», академік, доктор технічних наук.

Керівництво поточною діяльністю здійснює виконавчий орган банку — правління, на чолі з головою правління банку (президентом) ЗАГОРОДНЬОЮ Ларисою Нестерівною, кандидатом економічних наук, стаж роботи в банківській системі 11 років.

Кількість працівників банку на 1.07.93 року — 104 особи. Їхній середній вік — 33 роки; 95 відсотків від загальної кількості працюючих з вищою та середньою спеціальною освітою.

Професійні дані про членів правління:

	Прізвище, ім'я та по батькові	Посада	Освіта	Роб. стаж
1.	Гадуп'як Ганна Тимофіївна	перший заступник голови правління	вища	15 років
2.	Селезньов Юрій Сергійович	директор з фінансів	вища	20 років
3.	Пальчевська Ніна Яківна	головний бухгалтер	вища	25 років
4.	Шморгай Микола Богданович	директор з готівки	вища	7 років
5.	Тришкін Володимир Євгенович	директор-адміністратор	вища	12 років
6.	Кудрик Олександр Васильович	радник-начальник юридичного відділу	вища	28 років

Статутний Фонд сформований за рахунок чотирьох випусків акцій і на момент прийняття рішення про реорганізацію банку з акціонерного товариства закритого типу у акціонерне товариство відкритого типу оплачений на 1.07.93 року у розмірі 1501 млн крб.

Головною метою нового випуску акцій є збільшення статутного Фонду до розміру, при якому банк зміг би підтримувати нові інвестиційні програми з розвитку електронної промисловості, нові технології, створити активну сітку філій в Україні.

Б. Опис діяльності емітента

Акціонерно-комерційний «Електрон Банк» — один з новостворених комерційних банків у Західній Україні. Він надає практично всі види банківських послуг, у тому числі з іноземною валютою, та проводить вкладні операції.

Цілі банку: підтримка економічного та культурного розвитку України, сприяння ринковим відносинам, підприємництву, приватному бізнесу, кредитування підприємств, організацій, підприємців, активна допомога їм у зовнішньоекономічній діяльності, надання повного спектру банківських послуг, задоволення інтересів акціонерів банку.

Пріоритетним напрямком у кредитній політиці банку є підтримка і стимулювання підприємств та організацій, що виконують державне замовлення — виробляють товари народного споживання або сприяють насиченню споживчого ринку. Банк надавав кредити промисловості, торгівлі, науковим організаціям, суб'єктам господарювання.

Всі позички видаються на підставі детального аналізу та надійного захисту щодо своєчасності їхнього повернення, що зменшує ризик. Торік банкам було надано кредитів на 12 млрд крб., а за 1 півріччя нинішнього року на 16.

ПЛАТІЖНИЙ ОБОРОТ БАНКУ В ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ 1993 РОКУ СКЛАВ 322 МЛРД КРБ. І ЗБІЛЬШИВСЯ ПОРІВНЯНО З 1992 РОКОМ В 2,3 РАЗА. БАЛАНС БАНКУ НА 1.07.1993 РОКУ ЗРІС ПОРІВНЯНО З БАЛАНСОМ НА 1.01.1993 РОКУ В 2,6 РАЗА І СКЛАВ 13,9 МЛРД КРБ.

ЗА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ 1993 РОКУ ПРИБУТОК ЗРІС ПОРІВНЯНО З МИНУЛИМ РОКОМ В 5,6 РАЗА, ЩО ДОЗВОЛИЛО ВИПЛАТИТИ АКЦІОНЕРАМ У ДРУГОМУ КВАРТАЛІ ДИВІДЕНДИ У РОЗМІРІ 300 ВІДСОТКІВ РІЧНИХ, ЗАМІСТЬ 130 ВІДСОТКІВ ЗАПЛАНОВАНИХ.

Сформовано резервний фонд в сумі 375 млн крб.

Банк володіє генеральною ліцензією Національного банку України на проведення валютних операцій (№ 16 від 17.07.1992 року).

Відкриті 19 кореспондентських рахунків, в тому числі 6 в країнах СНД та 13 за кордоном. Діють кореспондентські рахунки у Польщі, Угорщині, Румунії, Болгарії, Чехії, Австрії, Німеччині, Великобританії, Нідерландах, Канаді, а також в Росії, Білорусі, Молдові.

Відкрито 300 валютних рахунків як для юридичних осіб, так і для громадян.

За період свого існування банк налагодив роботу філій у Києві, Мукачевому (Закарпатська область), в Рясному (Львів). Плануються філії в інших містах України. Тут же працюють обмінні пункти.

Простроченої заборгованості кредиторам і платежів у бюджет немає.

Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, витримуються «Електрон Банком» з моменту створення, що свідчить про його фінансову стабільність.

Основне завдання, яке поставив перед собою колектив — досягнення найвищого європейського рівня організації роботи і надання послуг, якомога швидше входження у світову міжбанківську систему.

В. Дані про емісію цінних паперів

Загальними зборами засновників «Електрон Банку» було прийнято рішення про розповсюдження простих іменних акцій шляхом відкритої передплати з досягненням статутного розміру до 3500 млн крб.

Додатково випускається 200000 штук простих іменних акцій на загальну суму 2000 млн крб., номінальною вартістю 10000 крб. за кожну.

Початок розповсюдження акцій з 1.10.1993 року, закінчення 31.01.1994 року. Акціонерам, які володіють десятьма простими іменними акціями на загальну суму 100 тис.крб., надається право одного голосу у вирішенні питань діяльності банку.

Право придбання акцій в першу чергу мають власники простих іменних акцій попередніх випусків.

Засновникам-власникам простих іменних акцій вони продаються за номіналом, іншим — за вартістю, яку встановлює правління банку.

Акції розповсюджуються шляхом відкритої передплати серед недержавних юридичних осіб та громадян з видачею тимчасових свідоцтв. Виготовлення акцій та заміна тимчасових свідоцтв на постійні відбудеться після введення в обіг національної валюти України. Прості іменні акції можуть бути реалізовані акціонерами через п'ять років з дня їх придбання.

Іноземним фізичним особам акції продаються в загальному порядку, шляхом обміну валюти в «Електрон Банку» на карбованці.

Передплата акцій передбачає укладення договору з акціонером. Покупець — юридична та фізична особи повинні оплатити 30 відсотків ринкової курсової вартості передплачених акцій з зобов'язанням у тримісячний термін, після укладення договору, але не пізніше оголошеного строку закінчення передплати, повністю оплатити вартість передбачених договором акцій. Ринкова вартість акцій встановлюється правлінням банку. Після закінчення терміну передплати, якщо покупець не повністю оплатив вартість акцій, банк викуповує у нього належні йому акції для подальшого перепродажу чи анулювання.

Рух іменних акцій фіксується у банківській книзі реєстрації власників. Власники простих іменних акцій через п'ять років з дня придбання мають право їх самостійно продавати, передавати, а також заповідати, але з обов'язковою реєстрацією в банку в десятиденний термін. Без такої реєстрації угода не вступає в силу. «Електрон Банк» має право викуповувати свої акції у акціонерів за взаємною згодою за домовленою вартістю у будь-який строк.

Для здійснення підписки громадянам слід мати при собі паспорт, а юридичним особам необхідно подати, згідно з вимогами Національного банку України, баланс підприємства та аудиторські довідки про джерела формування коштів, виділених на придбання акцій. Юридичним особам забороняється використовувати з цією метою бюджетні ресурси, а також кошти, одержані в кредит або під заставу.

Попередні випуски простих акцій до 240 млн крб. мають нумерацію з 00001 до 24000 серії А., до досягнення 1237,5 млн крб. позначаються з 00001 до 123750, серії А-1. Засновники отримують акції обох серій.

Всі інші акціонери отримують акції серії Б з нумерацією від 000001 до 200000.

Емісія акцій п'ятого випуску, в зв'язку з реорганізацією Банку з закритого АТ у відкрите, буде проводитися за такими серіями:

— для засновників банку, власників простих акцій, які уклали установчий договір зі статутним фондом на 250 млн крб. — серія А;

— для засновників банку, які мають установчий договір про реорганізацію банку — серія А-1;

— для всіх інших акціонерів, які стали передплатниками простих іменних акцій внаслідок реорганізації — серія Б;

— для передплатників привілейованих акцій — серія В (нумерація 0001 — 2250).

Акціонери-засновники банку, які володіють акціями серії А при ліквідації чи реорганізації банку мають виключне право на розподіл майна, яке було придбане банком на 30.10.92 року.

Частка акціонерів, що володіють простими іменними акціями, крім засновників, в статутному фонді не може перевищувати 5 відсотків.

Виплата дивідендів передбачається щоквартальна, за рахунок прибутку, що залишається в розпорядженні банку після сплати встановлених законодавством податків та інших платежів до бюджету, створення резервного та інших обов'язкових фондів.

Дивіденди нараховуються на номінальну вартість акцій і сплачуються за умови, якщо акції куплені за 30 діб до встановленого терміну виплати.

Таким терміном є: 20 число наступного місяця після закінчення кожного кварталу. За 4 квартал дивіденди виплачуються через 10 днів після затвердження їх розміру щорічними загальними зборами акціонерів.

При реорганізації «Електрон Банку» всі зобов'язання щодо випущених акцій переходять його правонаступникам.

Г. Фактори ризику

Факторами ризику, які можуть впливати на діяльність «Електрон Банку» є:

— непослідовність заходів уряду щодо роздержавлення і приватизації, внаслідок чого погіршиться економічна ситуація в Україні;

— зміна податкової політики у бік жорсткого оподаткування комерційних банків.

Кошти, отримані від продажу акцій, використовуватимуться на реалізацію найефективніших за строками та галузевими вкладами програм. Це зведе до мінімуму ризик щодо прибутку і гарантуватиме виплату дивідендів акціонерам та зростанню курсової вартості придбаних акцій.

Д. Організація розміщення акцій

Розміщення акцій п'ятого випуску «Електрон Банку» здійснюватиметься банком самостійно за адресою:

290601, Львів, вул.Грабовського, 11 («Цитадель»). Акціонерно-комерційний «Електрон Банк». Тел.72-39-20, факс: 74-12-94.

Релігія

УКРАЇНСЬКИЙ ЕКУМЕНІЗМ ЧИ ІДЕЯ ЄДИНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ?

Пошуки шляхів урегулювання міжцерковних відносин, зокрема подолання міжконфесійних конфліктів в Україні, досягнення громадянської злагоди в суспільстві актуалізували давню українську ідею примирення і єднання православних і греко-католиків. Своїм корінням ця ідея сягає часів введення християнства в Київській Русі, коли християнська віра наших пращурів була єдиною. Вже пізніше, після поділу в 1054 році християнства на дві гілки — західну і східну, це не могло не позначитися на християнській релігії на теренах України.

УПРОДОВЖ усієї нашої історії, а особливо з XVII століття, тобто вже після укладення Брестської унії, була думка об'єднати прихильників і противників унії під егідою єдиного патріарха, який би однаково був підпорядкований і Папі Римському, і православному першопатріарху. Пояснення, чому ця ідея не була реалізована, слід шукати в особливостях історії українського народу, яка склалася саме так, а не інакше.

Нині, на переломному етапі розбудови незалежної Української держави, коли особливо важливою стала проблема національного миру і політичної консолідації суспільства, серед частини віруючих різних сповідань, а також духовенства все більшої популярності набуває не ідея єдиної національної церкви, а ідея українського екуменізму, тобто єднання зусиль усіх конфесій в Україні для досягнення певних суспільних і релігійних цілей **(складовими частинами таких дій можуть бути спільні гуманітарні акції, підтримка процесів українського державотворення, навіть спільні канонічно-церковні дії)**. Прихильники її є як серед православних, так і серед греко-католиків. Ідею українського екуменізму, тобто єднання між західною і східною християнськими традиціями, свого часу обстоювали і православні, і греко-католицькі ієрархи — митрополит Іларіон (Огієнко), Андрій Шептицький, Василь Липківський, патріарх Йосиф Сліпий. На позиціях такого єднання всіх християн України стоять і нинішні керівники УГКЦ, зокрема Мирослав Іван кардинал Любачівський. Послідовники такої форми співжиття християнських церков в Україні є й серед сучасних діячів українського православ'я. Наприклад, прихильником цієї ідеї виступає відомий публіцист, головний редактор газети «Наша віра» Євген Сверстюк. Преображення церкви, на його думку, полягає в тому, що «силою своїх кращих пастирів і подвижників вона буде єднатись у Христі поверх конфесійних бар'єрів».

Отже, ідея українського екуменізму є животворною ідеєю, яка потрібна і може спрацювати на користь національного і духовного відродження України; вона знаходить підтримку як у церковних колах, так і серед широкої української громадськості.

Дослідження, проведені відділенням релігієзнавства Інституту філософії АН України, допомагають прояснити ставлення віруючих не тільки до широкого в майбутньому екуменічного руху в Україні, а й, що нині головне, виявити стан міжконфесійних взаємовідносин на сучасному етапі. Адже зрозуміло, що позитивний зміст цих відносин і є справжнім підґрунтям українського екуменізму. На запитання про характер взаємовідносин між віруючими різних сповідань у кожному конкретно населеному пункті третина опитаних (34,5 відсотка) відзначили, що вони добрі. На незадовільний стан цих взаємовідносин поскаржились 22,6 відсотка всіх опитаних. Серед них майже половину (48,7 відсотка) становили прихильники української автокефалії. Цікаво відзначити, 56,8 відсотка респондентів переконані: добрі стосунки у них склалися не тільки з віруючими інших сповідань, а й з невіруючими. На своїх одновірців, з якими склалися добрі відносини, вказало тільки 13,1 відсотка опитаних.

Певний інтерес становлять дані, що засвідчують, яка роль відводиться церкві (релігійним організаціям) в умовах розбудови незалежної Української держави. Тут, чільні місця серед індикаторів (ознак), що характеризують церкву в сучасному суспільному житті, займають вказівки на те, що вона покликана виховувати в людях терпіння і повагу до різних поглядів, думок, почуттів і вірувань — 42,9 відсотка, а також сприяти досягненню громадянської злагоди в суспільстві, консолідації всіх громадян України незалежно від їхнього світогляду чи віросповідання — 40,8 відсотка. Як бачимо, у відповідях віруючих, чітко простежується побажання церквам йти по шляху злагоди, примирення конструктивного діалога, а далі і співробітництва. Це й буде реальним вкладом у консолідацію всього українського суспільства. Не випадково 93,9 відсотка опитаних віруючих усіх конфесій схвалили проведення Всеукраїнського міжрелігійного форуму (листопад 1991 року), на якому розглядалися питання подолання міжконфесійних конфліктів і встановлення злагоди в ім'я майбутнього України.

Що стосується ідеї єдиної національної церкви, то до неї слід ставитися обережно. Відомо, що в нашій незалежній державі проживає багато православних росіян, які, за традицією, підтримують Московську патріархію. Цілком ймовірно, що певна частина православних молдаван орієнтуватиметься на Румунську патріархію, а болгар — на болгарську. І з цим треба рахуватися.

Чимало реалістично мислячих діячів, у тому числі й релігійних, тверезо оцінюють ситуацію щодо створення єдиної національної церкви. Історик та релігієзнавець української діаспори Мирослав Лабунька, до речі, греко-католик, вважає абсурдом, фантастичною твореною якоїсь міжконфесійної церкви, як би гарно її не називали, наприклад, «українською козацькою» тощо. Зближення церков, аж до їх злиття, на його думку, тільки призвело б до поширення релігійного індиферентизму. Вихід він справедливо вбачає в єдиному — в толерантності, взаємній повазі, співжитті і співпраці різних церков.

Сучасні дослідники, як релігійні, так і світські, обстоюють тезу про те, що об'єктивною ходою історії на терені України зустрілися дві духовно-релігійні традиції християнства — східна та західна. Варто, здається, погодитися з думкою Мирослава Мариновича про необхідність для України осмислення природи своєї церкви як іманентно дуалістичної, що розвивається за принципом доповнюваності, а не переймається пошуками «істинної» віри чи конструюванням єдиної національної церкви.

Дослідження виявило ставлення віруючих до ідеї єдиної національної церкви. Тільки чверть опитаних (25,6 відсотка) відповіли, що позитивно ставляться до неї, 41,4 відсотка негативно оцінюють цю ідею. Про свою байдужість до неї заявило 11,9 відсотка респондентів.

Цікавими виявилися одержані дані за конфесіями, найбільше схвалюють ідею єдиної національної церкви прихильники українського автокефалізму — 77 відсотків, маючи на увазі насамперед створення монолітної, незалежної православної церкви. Серед опитаних греко-католиків позитивно висловилися 56,3 відсотка, розуміючи під єдиною національною церквою виключно Українську греко-католицьку церкву (УГКЦ). Для повноти картини варто навести дані по римо-католиках і протестантах. Щодо протестантів, то переважна більшість — від 90 до 98 відсотків опитаних — негативно ставиться до цієї ідеї. Недалеко від них і римо-католики — 82,6 відсотка респондентів.

Порівняльні дані в областях складаються на користь західного регіону, за винятком Закарпаття, де серед опитаних віруючих виявлено досить незначну кількість прихильників ідеї єдиної національної церкви — всього 1,5 відсотка. Найбільш прихильно ставляться до неї опитані православні віруючі: Волинської області — 66,2 відсотка, Івано-Франківської — 61,2 відсотка, Рівненської області — 54,4 відсотка, Львівської — 48,1 відсотка. Найбільш негативно ставляться до цієї ідеї опитані православні півдня і сходу України: Донецької області — 95 відсотків, Запорізької — 94,1 відсотка, Луганської — 90,9 відсотка, Республіки Крим — 85,4 відсотка.

І, звичайно, велике значення мало з'ясування ставлення до цієї ідеї віруючих за національною ознакою. Так ось, якщо 37,1 відсотка опитаних віруючих українців схвально ставляться до ідеї єдиної національної церкви, то 46,3 відсотка її заперечують. Серед респондентів росіян дані відповідно 18,5 та 67,1 відсотка. Що стосується опитаних віруючих інших національностей (поляків, білорусів, греків, молдаван, болгар тощо), то ці показники такі — 6,6 та 84,5 відсотка.

З наведених даних можна зробити загальний висновок, що в цілому ідея єдиної національної церкви має не так уже й багато прихильників. Звичайно, наведені дані аж ніяк не можна абсолютизувати. Потрібні нові дослідження для того, щоб простежувати динаміку цих поглядів — чи в бік зростання, чи, навпаки, зменшення. Тим більше, що процеси, які останнім часом відбуваються в українському православ'ї, іноді в діаметрально протилежних напрямах сприймаються в різних регіонах України.

Екуменічний досвід — досить різноманітних за формами і багатих за змістом християнських канонічно-церковних дій — мають церкви Америки і Європи. Українським церквам украй необхідно запозичити цей досвід і активно включитися в екуменічний процес, точніше, почати творити його в Україні.

Українська незалежна держава, патріотичні громадські формування, вся українська свідома громадськість можуть і повинні зробити все, щоб в Україні запанували релігійний мир і міжконфесійна співпраця, особливо серед однонаціональних, однообрядних церков — православної і греко-католицької. Нині конче потрібно ініціювати діалог релігійних авторитетів цих церков. Потрібно створити постійно діючі організаційні структури, які б сприяли діалогу і поступовому зближенню всіх українських церков. Міжцерковне порозуміння можливе лише на ґрунті щирого і дійового українського екуменізму, який можна плідно розвивати через періодично скликувані всеукраїнські екуменічні конгреси, постійно діючу Конференцію українських єпископів.

Петро КОСУХА,
Петро ЯРОЦЬКИЙ,
завідуючі відділами Інституту філософії АН України, доктори філософських наук.

Спорт

За чемпіонським графіком

Першість країни з футболу. Друга ліга. П'ятий тур: «Дністер» — «Зірка» — 2:2, «Чорноморець-2» — «Бажановець» — 0:0, «Таврія» — «Гірник» — 2:1, «Меліоратор» — «Динамо» — 2:0, «Титан» — «Вагонобудівник» — 4:0, «Чайка» — «Шахтар» — 3:1, «Войковець» — «Металург» — 1:2, «Дружба» — «Явір» — 1:3, «Азовець» — «Нафтохімік» — 2:1, «Газовик» — «Рось» — 1:0, «Галичина» — «Борисфен» — 1:1.

У найчисленнішій лізі українського футболу зібралися досвідчені клуби і дебютанти з амбіціями. До останніх можна зарахувати луганське «Динамо», кременчуцький «Нафтохімік», бориспільський «Борисфен». І не варто скептично ставитися до другої ліги. Здавалося, що павлоградський «Шахтар» і білоцерківська «Рось», які залишили першу лігу, не загубляться серед «братів молодших». А вийшло все навпаки. Стабільно виступає краснопільський «Явір». Його прихильникам будуть цікаві подробиці гри улюбленої команди у Бердянську. Перший тайм пройшов у рівній боротьбі. Та після того, як Тесляков (51) реалізував пенальті, оборона господарів луснула. І двічі (66, 73) Богач примушував воротаря «Дружби» виймати м'яча із сітки. Гол престижу господарі провели на 88-й хвилині після удару Шевченка.

Армянський «Титан» розхитав оборону «Вагонобудівника» вже у першому таймі. І Чорний (17), а потім Коптенко (37, з пенальті) забили два м'ячі. У другому — господарі ще двічі порадували своїх болільників (Швець, 5, Чорний, 70).

Лише за шість хвилин до фінального свистка уник поразки у Дрогобичі самобутній «Борисфен». Це Матвіїв реалізував пенальті. А відкрив рахунок Коношенко (27). До речі, бориспільський клуб — єдиний, що не зазнав ще поразки. Щоправда, сильний склад «Борисфена» не здобув жодної перемоги на чужих полях. Утім, бориспільці разом із «Явором» йдуть за чемпіонським графіком, набравши 75 відсотків очок.

Після п'ятого туру команди розмістились у турнірній таблиці так:

	І	В	Н	П	М	О
Явір	5	4	0	1	10—5	8
Титан	5	3	1	1	10—2	7
Чорноморець-2	5	3	1	1	10—4	7
Таврія	5	3	1	1	9—6	7
Динамо	5	3	0	2	7—5	6
Борисфен	4	2	2	0	9—4	6
Зірка	5	2	2	1	6—6	6
Металург	5	2	2	1	5—6	6
Бажановець	4	2	1	1	7—4	5
Войковець	5	2	1	2	7—9	5
Меліоратор	5	2	1	2	6—5	5
Дружба	5	2	1	2	7—7	5
Азовець	5	2	1	2	5—8	5
Галичина	4	2	1	1	4—3	5
Гірник	4	2	0	2	5—4	4
Чайка	4	2	0	2	5—5	4
Рось	5	1	1	3	4—4	3
Шахтар	5	1	1	3	2—7	3
Газовик	4	1	1	2	1—2	3
Нафтохімік	5	1	0	4	7—11	2
Дністер	5	0	2	3	3—7	2
Вагонобудівник	5	0	0	5	3—17	0

Завтра відбудуться матчі шостого туру.

Дмитро КОМАРЕНКО.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Рукописів не повертаємо.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 811932.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311169.

1, 4, 5, 6, 7 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».